

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	
Egyben: Negyedévre	3 korona.
Egész évre	12 "
Vidéken: Negyedévre	5 "
Egész évre	20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Gáspár József.

Egyeszedék ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

Kossuth a nemzeté.

— október 10.

Minden jó magyart megdöbben-
tettek azok a féktelen lármás je-
lenetek, melyeket a függetlenségi
párt némely tagjai a képviselőház-
nak az új palotában tartott első ülés-
én rögtönöztek.

A figyelmes szemlélő azonnal
észre vehette, hogy a művihart ka-
varók ok nélkül csinálták a pártos
zenebonát. De nem csak ok nélkül,
hanem oktalanul is. Nem gondolták
meg, hogy éppen nekik, az ellen-
zéken, az alkotmányos jogok és
formák hivatott szigorú ellenőrzői-
nek, az alkotmányos telfogáshoz
való rendületlen ragaszkodás érte-
lében nem volna szabad a törvény-
hozó testület elé tartozó ügyek el-
intézésébe bele keverni a király
személyét. Sőt inkább kényesítően
elvhűséggel a fölött kellene őrkö-
dniök, hogy ezt a kormányhatalom
se próbálhassa meg soha, míg eb-
ben az országban az alkotmányos-

ság, a törvény, az állami önállóság
uralkodik.

Sajnos, hogy ezt a nagy fon-
tosságú elvet meggondolatlanul félre
dobták, nem egyébért, csupán azért,
hogy párt szempontból beleharsog-
hassák a nemzet fülébe, hogy: mi
vagyunk az igazi hős legények! Mi
nem törődünk a megilletődés ün-
nepi hangulatával, mi nem bánjuk,
ha a nemzetnek a törvényhozók
felé forduló szeme könybe borul is
mingyárt az első ülésen történtek
miatt, mi csak azt egyet akarjuk,
hogy a nemzet figyelmét akár tü-
zet kiáltó vaklármaival is a mi pár-
tunkra terelhessük!

Erre a pártos önzésű kicsinyes
telfogásra vall a király személyé-
nek a politikai vitába keverésén
felül még inkább az a hadi-sorba
állítás, melylyel a függetlenségi párt
némely elemei minden áron a ma-
guk pártja számára iparkodtak le-
foglalni Kossuth Lajos nevét, em-
lékét és azt a kegyeletet, mely e

nagy államférfiu iránt az egész nem-
zet lelkében él.

És nem elégedtek meg az első
nap ünneprontó hühójával, hanem
belerugták alaptalan vádjaikat a
második nap rendjébe is, hogy
Kossuth dicsősége szárnyaiba ka-
paszkodva e hallhatatlan szellem vé-
delmezőiként szerepelhessenek az
ország színe előtt.

Az ország ugyan már meghal-
lotta Széll Kálmán miniszterelnök
férfias nyilatkozatát és a nemzet
osztatlan helyeslése fogadta azt a
kijelentést, hogy Kossuth emléke
az egész nemzet kincse, melyet
semmiféle pártcélok szolgálatára nem
lehet, nem szabad aprópénzre fel-
váltani; de azért a zajongók tegnap
is folytatták a gyanusítást, a vádas-
kodást, hogy majdan a megtéveszt-
hető nép előtt büszkén verhessék
mellüket.

Valóban ideje volna már egy-
szersmindenkorra lehetetlenné tenni
azt a világ összes nemzeteinek tör-
ténetében páratlanul álló furesa tö-

Az első bál.

Irta: Könyvi József.

A kis leány, kinek homlokán még
az ártatlanság rózsapírja dereng, bájos
zavarral fogadja az első udvarló bókjait
s ha azokban a szerelmi üdvörlés a
esőkről, ölelésről — némi szerény cél-
zás tétetik — szemérmesen elpirul.

Olyan furesának tűnik fel előtte
mindez — mert hiszen tegnap még a
gyermek szobájában volt a helye s a hajás
babák öltöztetése az egyetlen szórakozása,
eltekintve néhány lopva olvasott regény-
től.

Mikor táncitanító került a házhoz, a
kis Ilonka a táncórákat, közönséges unal-
mas tantárgyaknak tekintette s megta-
nult táncolni, amiként megtanulta gu-
vernantejától, hogy franciául a vizet ló-
nak hívják és l'eau-nak írják.

Apa, az valósággal imádta a leá-
nyát, Becézgette, hízkeledett neki, mó-
kázott és játszott vele, hagyta magán
zsarnokoskodni, és nem is vette észre,
mint lett Ilonka egyszerre csak egy
gyönyörűen kifejtett tizenöt éves rózsab-
imbó.

A rózsabimbó azonban mikor már

tizenöt éves, rendesen bálba szokott ki-
vándorolni. Különösen ha hallja, hogy
mások is odajárnak és tudja magáról,
hogy — táncolni ő is tud. Apa és anya
hogy kedvére járjanak, elhatározták, hogy
legközelebb elviszik oda, ahol táncolni
lehet s hamarabb mint hitték volna, el-
következett az a nagy nap s Perte-
lekék felkísérték a kis Ilonkát, a csil-
lárók ragyogó pompájától fénylő tánc-
terembe. A sok repülő pár, a táncosok
kavargó forgatója tisztára elszédítette a
kis leány fejét. Voltak pillanatok, mikor
a dajkamesék jutottak eszébe és azt
hitte, hogy a tündérr király palotájában
van, melyről még tegnap vagy tegnap-
előtt is szó volt otthon a gyermekszobá-
ban, hol kiváló szerepet töltött be Viki,
a szobalány.

A tündér király palotájában alig
huzódott meg valami zugban a kis leány,
már is megrohanta őket egy raj fiatal
ember, köztük egy vállszalagos rendező,
a ki a többi sorra bemutatva. Szinte
kételkedett benne, álom-e, vagy valóság
hogy őt Domahídy egy forduló kerin-
gőre felkérte. Azt hitte, most is csak
tréfálnak vele, mint otthon a táncórákon
a két bátyja szokta.

De ez nem volt tréfa, ez a Doma-

hídy merészen karjaiba vette és elrepült
vele mint egy forgószél. Keresztül szá-
guldtak a tánc terem síkos padlóján, mely
jól lehet messze ért, de mégis olyan rö-
vidnek tűnt fel neki.

Domahídy azonban nemesak tán-
colni, de szellemesen beszélgetni is tu-
dott. Igen nagy műveltségű ifjunak tar-
tották és ami a kis leányt illeti, ő
megesküdött volna tiszter egyvégtében
hogy nála remekebb elmebeli tehetséget
nem szült Magyarország — a mohácsi
vész óta. Hogy erről az olvasó is meg-
győződést szerezhessen, ide iktattam há
fonográf felvételét, annak a korszakal-
kító társalgásnak, ami köztük vég-
bement.

— Nagysádat még nem volt szeren-
eséni egy idei bálban sem látni, kezdő
az ifju — nem szeret talán táncolni!

— Oh igen, — felelt a lányka —
de még csak ma vagyok először bálban.

— Lehetetlen. Hisz oly jól tán-
col, mintha már évek óta bálkirálynő
lenne.

— Csak csufolódjék maga is!

— Világért sem. Nem mintha bő-
kolni akarnék, hanem őszintén mondom,
nagyon kellemesen táncol. Ha nincs el-

Halmágyi Sámuel

Megérkeztek: Az őszi és téli ujdonságok női és
leány felöltők, blouzek és választékban.

Női és leány felöltők legnagyobb áruházába, Debreczen, Piacz-u. 47.

Meglepő olcsó árak!

rekvést, hogy nálunk a nemzeti nagy hősek nevét mindig egy párt-törredék írhasa kortes-zászlajára s a maga pártos céljainak eszközül használhasa fel.

A miket a kormány feje, az ország alkotmányos életműködésének jogszerű letéteményese a miniszterelnök dicsőítő szavakkal elmondott Kossuth érdemeiről, azok a kijelentések mélyen belevésődtek minden magyar ember szívébe. Ez a komoly, őszinte, férfias magasztalás mindenestre többet ér annál az éktelen zajnál, melyet egy párt egy része csapott.

De ezek a folyvást ismétlődő szomorú jelenségek újra kötelességévé teszik alkotmányosságunk minden igaz védelmezőjének, hogy a Kossuth-kultuszt se pártok önző céljaira, se a korona és a nemzet egyetértése közé való bűnös ekverésre felhasználni ne engedjék.

Ha Kossuth csak azoké lenne, akik a maguk táborába szeretnék nevét, dicsőségét internálni, sokkal kevesebb lenne, mint amennyi valóban. Meg kell hát világosan értetni, hogy ez a veszedelmes játék hazafiatlan és kegyeletsértő, mert Kossuth nem a függetlenségi párté, Kossuth az osztatlan magyar nemzeté.

foglalva, adja kérem nekem az első négyest is. Igen?

A leányka örömmel beleegyezett s midőn visszatértek a mamához, mindjobban érezte, hogy már nem oly félénk, mint volt, sőt pajzán vidámság kezdett rajta erőt venni. Letörölte izzadó homlokát s a mama legyezőjével hűsítette kipirult arcát, leült mellé és szívta a közeli nyitott ablakból becsapó üde levegőt, mely mint kellemes hűsítő hatott rá a nagyforróságban.

Anyja szavaira nem is igen hallgatott, annyira elfoglalták saját gondolatai. Boldognak, nagyon megelégedettnak érezte magát. Valami különös édes érzés sejtelve hatotta át. Szeretett volna anyja nyakába borulni s forró csókokkal megköszönni neki, hogy elhozta őt ide, erre az aranyos helyre, hol először ébredt tudtára annak, hogy ő most már nagy leány, aki valaki, aki számot tesz a világon, szerepet visz, akivel foglalkoznak és akit nagysádnak szólítanak, mint azt bizonyos Dom... Domahidy is cselekedte.

Különböző kiáltások hangzavara keltette fel merengésétől „Vizavi keresztek, Tessék felállani” stb. hangzott

okt. 10.
— **Benedek János dr. beszámolója.**

Benedek János dr., a h.-bösörményi választó kerület országgyűlési képviselője e hó 12-én, vasárnap tartja beszámolóbeszédét H.-Bösörményben. E napon Benedek Jánost több függetlenségi párti képviselő fogja H.-Bösörménybe kísérsni s jelen lesz a beszámolón Kossuth Ferenc az országos függetlenségi párt elnöke is.

— **A főrendiház költözködése.** Az új országház főrendiházi része november elsejére lesz kész. A főrendiháznak új hajlékába való átköltözése azonban már október 20-án megkezdődik, úgy, hogy mire az új helyiség minden részének rendbe hozatalával elkészülnek, akkorra a főrendiház átköltöztetése is bevégeződik. A butorzat kevés kivétellel ott marad a Nemzeti Múzeum épületében, mivel a régi főrendiháznak úgy szólván egész felszerelése a Nemzeti Múzeum tulajdonába megy át. Ha az új országház főrendiházi része a kitűzött időre teljesen elkészül, a főrendiház legközelebbi ülését már nem a Nemzeti Múzeum palotájában tartja.

— **A Mátyás-szobor leleplezése.** Széll Kálmán miniszterelnök valamint báró Fejérváry Géza, Wlassics Gyula, Plósz Sándor, Darányi Ignác és Láng Lajos miniszterek szombaton délután 2 órakor utaznak el Kolozsvárra a Mátyás-szobor leleplezésének ünnepére. Ugyanezzel a vonattal utazik gróf Apponyi Albert a képviselőház elnöke is azokkal a képviselőkkel, akik az ünnepélyre jelentkeztek. Fogadtatásukra már is folynak az előkészületek: a pályaudvaron Szvaesina

Géza polgármester fogja az üdvözlő beszédet tartani. A várost az ünnep alkalmából szombat este kivilágítják. A szoborleleplezésnél Széll Kálmán miniszterelnök tartja az ünnepi beszédet. József főherceg már szombaton délután 4 óra 42 perckor érkezik Kolozsvárra s a pályaudvaron történt üdvözlés után lakására hajt, melyet a kolozsvári nemzeti kaszinó termeiben nagy fényvel rendeztek be számára.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 9.

Az új országháza képviselőházi oldalára már kora reggel kifüggesztették a táblákat:

Minden karzati jegy elfogyott!

Mint rendesen, a nagy közönség ma azt hitte, hogy a tegnapi vihar folytatódik. De ezek szintén alaposan csalódtak. Egy kis napirend előtti felszólalás életvitte a napirendet, mely választásokból állott. A közönség azonban és különösen a hölgyek még sok ideig megfogják tölteni a karzatokat, hogy gyönyörködjenek az új ház pompájában és a terem pompás — akusztikájában. Mert az bizonyos, ha ezer hiba is van itt, de az akusztika jobb a kelleténél. Isten mentsen meg egy jövőendő obstrukciótól. Őt szélballé képviselő olyan zajt csaphat itt, hogy az elnök a saját szavát sem értheti.

szerteszéjjel a teremben és ezzel egyidejűleg ott látta maga előtt — ismét Domahidyt!

— Nagysád! ez a tánc az enyém! szolt a kedves és szellemes Domahidy.

Igen — nagysád! őt így szólítják, hallotta anya, apa, sőt hallotta Ödön urfi is, meg Pista is akik most kerültek elő a büfféből, ahol egész este vacsoráltak, mert ők jogászok, tehát blazirtak és ezért nem táncolnak, hanem egész este vacsorálnak — természetesen pohárral a kezökben. Nos, hát ezek a tekintélyes urfiak is hallhatták most, hogy egy Domahidy, aki már miniszteri fogalmazó és így toronymagasságban áll felettük, őt nagysádnak hívja. Hát csak hadd hüledezzenek ettől a kis sifli jogoncok!

Honka karját nyújtotta lovagjának, ki már vizaviról is gondoskodott és e vizavi egy huszárfőhadnagy volt! Könnyedén és kecsesen séálta velök végig a négyest és azt kívánta, hogy bár örökké tartana e tánc. A zenekar azonban egyszerre csak friss csárdásra gyújtott rá s ezt a párok tomlolva ujjazzák a végletekig. Honka nem is Domahidyyel táncol már, a táncosok egymásután

rabolták őt el egymástól és mind azon kezdtek:

— Szabad kérem — nagysád.

Honka alszik már s álmodik. Álmában virágos kertben képzele magát, a hol a virágok nyájasan himbálják feleje illatos kelyhüket. Honka csak álmodik. Valami édes álma lehet, mert arcát rózsapir futja át, keble libeg s ajka töredezett hangon suttog.

Meddig aludna így? nem tudni, A kit annyit táncoltattak, s aki oly édesen álmodik, annál elkél a pihenés.

Egyszer csak valami zörejt hatol be az álmok esüdes birodalmába. A kert dalossai erre elröpülnek s a kis leány kinyitja szemét és patyolat ágyában látja magát, napsugártól fényes szobájában.

Előtte Viki szobaleány áll és nosolyog, aztán egyszerre megszólal igen komolyan és tiszteletteljesen:

— Nagysád — az asztalon a leveles!

— A leveles! kiált fel Honka csodálkozva. Aztán elhallgat és így gondolkozik:

— Most már csakugyan valóságos és visszavonhatatlan nagy leány lett belőlem. Még Viki is Nagysádnak nevez!

Orosházi házi kenyérsütőde

már megnyilt.

Főelárusítás: Simonffy-utcza 2., városi bérház, a husárosokkal szemben.

Sütőde: Piacz-utcza 79.

Az elnök különben ma is bebizonyította gondosságát és a sajtó iránt érzett meleg szimpátiáját. Még reggel 10 órakor bejött az újságírók termébe és megkérdezte a tudósítókat, meg vannak-e elégedve? Elnézést kért és ígéretet tett újból, hogy minden teljesíthető kívánságnak eleget tesz, a miért lelkes éljenzésben részesült.

A tisztelt honatyák még ma is habozva, tétovázva jártak-keltek a nagy épületben. Semmit sem találtak meg, habár Farkas János, a mindenre ügyelő terembiztos minden óhajtságnak eleget tenni igyekezett, de legalább is 30 Farkas Jánosra lenne szükség, a kik minden tévelygő bárányt utba igazíthatnának.

Nagy a panasz, hogy az új házta eltűnt a régi közvetlenség. A miniszterek külön lépcsőn járnak, külön folyosón laknak. A képviselői csoportok még nem alakultak meg és kissé rideg még a folyosói élet. No de ennek hamar vége lesz. A magyar képviselők nem tagadják meg a magyar ember patriarchális kedélyességét és mihelyt megszokják az új levegőt, visszatér lassanként a régi kedélyesség is.

A választások simán mentek, csak a teremközepe bizonyult tényleg kicsinek, az elnöknek, gyakran fel kellett emelnie intő szavát:

— Akik szavaztak, távozzanak!

Lassanként ehhez is hozzá szoknak.

*

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Plósz Sándor, Darányi Ignác és Cseh Ervin.

Elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést. Bocsánatot kér a Háztól a késlekedés miatt, de ez még a költözködés miatt történt. A jövőben azonban épűgy, a miként a képviselőktől pontosságot kér, ő maga is szigorúan pontos lesz. (Helyeslés.) Bejelenti, hogy Kossuth Ferenc a napirend előtt felszólalni kíván.

Az ellenzék kimélete.

Kossuth Ferenc: Széll miniszterelnöknek tegnapi nyilatkozata félreértésre adott alkalmat. Széll ugyanis azt mondta, hogy ennek az ellenzéknek kevesebb oka van arra, hogy őt megtámadják, mint más ellenzéknek. Kijelenti, hogy a függetlenségi pártnak semmi oka sincs ezt a kormányt kimélni. Pártja sohasem személyekért és személyek ellen, hanem mélyekért és mélyek ellen. Szélllel szemben ellentétes elvei miatt épűly erőlylyel küzdenek, mint más kormány ellen. (Helyeslés balról.) Felkéri a miniszterelnököt, hogy magyarázza meg tegnapi szavait.

Széll Kálmán min. elnök: Hogy egyik másik lap hogy magyarázza az ő szavait, ahhoz semmi köze. Tény az, hogy tegnap őt az ellenzék méltánytalan módon támadta meg. (Igaz! jobbról. Ellenmondások balról.) Beszédében folytonosan zavarták. Abban a vehemenciában, a mely az ellene irányuló zajban nyilvánult, mondta, hogy épen ennek az ellenzéknek, a mely oly kormánygyal áll szemben, a mely a törvényt tiszteli és törvénytisztét soha el nem követ, nincs ok erőszakot használni a kormány ellen.

(Zajos helyeslés jobbról.) Annál kevésbé mert őt törvénytisztét az ellenzék nem vádolta és nem is vádolhatta. Kijelenti, hogy semmi más publikus okot nem tud a kiméltre.

Balról: Nem is kiméljük!

Széll min. elnök: Ne kiméljenek, nem is kérek kiméletet, de érvekkal való harcot kérek és nem erőszakos haremódot. (Zajos tetszés jobbról.)

Kossuth Ferenc: Sem publikus ok, sem privat ok nincs a kiméltre. Különben elég sajnos, hogy Magyarországon egy kormánygyal dicsekednie kell azzal, hogy a törvényt tiszteli.

A választások.

Elnök áttér a napirendre és elrendeli a választást névszerinti szavazás útján az alelnökökre. Alelnököknek megválasztottak: Tallián Béla és Dániel Gábor.

A függetlenségi párt Barabás Béla-ra adta szavazatát.

Ezután a háznagyot és jegyzőket választotta meg a Ház.

A háznagyi tisztre is megint Csávósy Bélát választották meg. A Ház jegyzői pedig: Dedovics György, Endrey Gyula, gróf Esterházy Kálmán, Lázár Árpád, Major Ferenc, Nyegre László, Rátkay László, gróf Teleki Sándor, Szóts Pál lettek.

Midőn Apponyi a választások eredményét bejelentette, egyuttal a Ház tudomására adta hivatalosan, hogy a Ház képviselőiben résztvett a Kossuth-ünnepélyen, egyuttal koszorut helyezett a mauzoleumra. Kéri a Ház utólagos jóváhagyását. (Hosszan tartó éljenzés.)

Barta Ödön pártja nevében határozati javaslatot nyújt be, melyben a Ház elismerését és köszönetét kifejezi Apponyinak a Kossuth ünnepen tett intézkedéséért. Szónok ezután visszautasítja a miniszterelnöknek tegnapi, Kossuthra és a dinasztíára vonatkozó kifelytéseit.

— Kossuth — ugymond — fölesküdtött az alkotmányra. Esküjét soha meg nem szegte. *Neki nem volt születési privilégiuma arra, hogy esküjét megszegje.* (Zajos éljenzés a baloldalon)

Ezután Széll Kálmán állt föl szölyásra.

Széll Kálmán: Kijelenti, hogy tegnap férfiasan nyilatkozott és azt a mit mondott, megmásítani nincs oka. Apponyi Albert grófnak mint a Ház elnökének a Kossuth-ünnepre tett intézkedéseit helyesli és Barta Ödön javaslatát elfogadja. (Eljenzés.) A gyanúsítás terére nem követi a függetlenségi párt szónokait. Ő nem vádolta Kossuth Lajost, sőt alkotmányos dolgaiért meggyőződése alapján dícsőítette, nyugodtan várja tehát a nemzet ítéletét. (Eljenzés.)

Bakonyi Samu: Történelmi adatokat sorol fel Kossuth védelmére. Felolvassa a debreceni 1849-iki függetlenségi nyilatkozatot pontról pontra. Pártolja Barta Ödön javaslatát.

Ezzel az ülés véget ért.

A vitát pénteken folytatják és még a bizottságokat választják meg.

EGYLET.

A debreceni zsidó szent-egylet október hó 12. napján, vasárnap délután 3 órakor a zsidó hitközség iskolai tanács-teremében (Simonffy-u.) közgyűlést tart, melynek tárgya az alapszabályok módosításának folytatása.

Ágról-ágra.

Alkalmi apróságok.

Hasznos ötletek.

Aldersbóthban kísérletet tettek szírvány színre (vörös-sárga-kék) festett ágyukkal, melyek már kis távolságból teljesen láthatatlanok voltak.

A.: Hallotta? Mi mindent ki nem talál-nak a hadseregnél! Szírvány színre festik az ágyukat s így nem lehet látni. Nagyszerű! Mi?

B.: Ühüm!

A.: Nemsokára szírvány színű tüzekek fognak szírvány színű lovakon szírvány színű ágyukat vontatni, szírvány színű huszárkaplár-rok szírvány színű sarkantyukat pengetni, szírvány színű bakák fognak szírvány színű liba-combért szírvány színű szakácsnét ölelgetni, szírvány . . .

B.: (ordít) Hallja, ne szírványozzon itt, mert megbicskázom! Maga . . . maga állat! . . .

A.: (titokzatosan) és az egészben az lesz a nevezetes, hogy nem lehet látni!

B.: Nem lehet látni? — Paperlap! — Azt könnyebben elérik egy kis köddel!

A.: Miféle köddel?

B.: Egy kis chlumi köddel. Azt már ugy is ismerik a mi hadseregünkben! . . .

A.: Apropos köd! — hát nem egyszerűbb volna ködszínre festeni a hadfiakat. Ez igazán jó ötlet! . . . Rückverzkonzentrirung mars! — kiált majd a ködszínű finác ellentengernagy.

B.: Milyen az a ködszín?

A.: (Elkomorodik.) Persze, persze! — Hát fessük be víz színre. Ez még a legjobb. Nagyszerűen fog festeni egy átlátszó bakagenerális! Mi?

B.: (Gyanusan nézi.)

A.: Egy egész hadtosten ugy át lehet majd látni, mint . . . mint a pinty. Azután ha megrokkann a baka, lesz belőle konyhaablak, főhadnagyból tükörablak, ezredesből kávéházi ablak, (lelkesezve) generálisból . . .

B.: (Csendesesen besurran egy kapu alá.)

A.: (Hangosan magyarázva tovább sétál a kórház felé . . .)

—il.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Presbyteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház október hó 12-én vasárnap délelőtt 10 órakor az egyháztanács-terem-ben presbyteri gyűlést tart, melyre a meghívókat tegnap szétküldötte az el-nökség. A gyűlés tárgysorozata a követ-kező: 1. Jelentés arról, hogy a f. évi szeptember 29-én tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyvét október hó 2-án hitelesítették. 2. Jelentés a sorrendben kö-vetkező póttag behívásáról, a póttag fel-esketése. 3. A f. évi 1486 P. sz. végzés folytán a vasárnapügyi bizottságban egy helynek betöltése. 4. Esperes ur f. évi 800 sz. levele Kovács János elemi isko-lai felügyelő részére, a csapókerti isten-tisztelet tartásához a consecus meg-adása tárgyában. 5. Az egyházi ügyész jelentése néhai Erdődy Dánielné Farkas Erzsébet asszony hozományának befolyá-sáról. 6. K. Tóth Kálmán lelkész jelen-tése néhai Matolesy Gábornak az ispo-tályi pénztár javára tett hagyománya befizetése tárgyában. 7. A pénztári hiva-tal jelentése Simonffy Imre kir. tanácsos főgondnok 40 korona adományáról. 8. A városi tanács f. é. 12511. sz. alatt kelt

értesítése arról, hogy Háló Sándor tanító részére 480 korona lakbér folyó évi szeptember 1-től folyóvá tétetett. 9. A jelölt küldöttség jelentése a számvevői hivatalra beadott pályázati kérvények átvizsgálásáról. Választás, 10. Szavazás az egyházmegyei tisztikar tagjaira. 11. Az ispotályi vegyes-bizottság f. évi 1509. sz. végzése Komádi Lajos harangozó fizetésjavítás iránti kérvénye tárgyában. 12. Az árvaügyi bizottság f. évi 595. sz. végzése az árvaügyi szabályzat módosítása tárgyában. 13. A debreceni ev. ref. főiskola gazdasági tanácsának 243—1901. sz. végzése a remanenseknek fizetett 171 korona 47 fillér megtérítése iránt.

A Kósa Barna elhalálozása folytán megüresedett állásra értesülésünk szerint legtöbb kilátása van Timár Imre egyházmegyei hivatalnoknak.

Beírás a kereskedelmi esti tanfolyamra. A Kereskedő-Társulat a felső kereskedelmi iskolával kapcsolatosan esti szaktanfolyamot létesített és tart fenn oly felnőttek számára, akik a kereskedelmi szakismereteket elakarják sajátítani. A tanfolyamra mai naptól kezdve lehet beiratkozni október 15-ig. Az egész évi tandíj 40 korona, vizsgálati díj 20 korona. Beiratkozni lehet naponta d. e. 11—12-ig és d. u. 5—6 óra között a kereskedelmi iskola igazgatóságánál. A tanfolyam előadásai október 16-én esütörtökön kezdődnek meg s a rendes iskolai év végéig tartanak, a mikor azután a hallgatók jelentkehetnek a szakvizsgára. Az előadásokat este 8—10 óraker tartják meg. A hasznos, szakembereknek feltétlenül szükséges tanfolyamra felhívjuk kereskedőink és iparosaink figyelmét.

H I R E K.

N a p l ó.

- Iparmúzeum*, nyitva minden vasárnap és ünnepeken d. e. 9—12-ig.
- Okt. 12. A debreceni műpártoló egyesület közgyűlése d. e. 11. ó. a városházán.
- Okt. 11. Jog- és pénzügyi bizottsági ülés, d. u. 4 óraker.
- Okt. 12. Labdarugó mérkőzés a sporttéren.
- Okt. 12. A debreczeni jótékony nőegylet közgyűlése.
- Okt. 13. A megyei közig. bizottság ülése a városházán.
- Okt. 13—21. Őszi nagyvásár.
- Okt. 13. Elhalasztott debreceni őszi vásár első napja.
- Okt. 14. d. e. 10 óraker teljes tanácsülés Puky Gyula főispán elnöksége mellett.
- Okt. 19. Vásár vasárnap napja.
- Okt. 23. Városi közgyűlés d. u. 4 óraker.
- Okt. 24. Hortobágyon agarász-egylet részvételével.

Kossuth emléke H.-Szoboszlón.

— okt. 10.

Kossuth Lajos 1849-ben, mikor az országgyűlést Debrecenbe helyezték át, több ízben megfordult H.-Szoboszlón s ilyen alkalmakkor rendszeren a ma is ott élő és nagytekintélyű Fogthü család vendégszerető házában szállt meg.

Ezeknek a látogatásoknak jobbára s ak az emléke maradt meg, de Kossuth Lajos 1849. június 4-iki szoboszlói útját régi iratok is bizonyítják.

Az a ház, a melyben Kossuth Lajos látogatásai alkalmával megszokott

szállni s a melyben tartózkodott 1849 június 4-én is, mindmáig fennáll s olyan állapotban van, hogy még évtizedekig fennmaradhat. Ezt a házat ma is a Fogthü család lakja, melynek az régi tulajdonosa is.

A Fogthü család most a szoboszlói hazafias közönséggel együtt mozgalmat indított, hogy ezt a hajlékot emléktáblával jelöljék meg.

Ez irányban kutattak s levéltári adatok alapján megállapították, hogy Kossuth Lajos legválságosabb helyzetében kereste fel a vendégszerető házat, sőt nincs kizárva, hogy egy éjszakán keresztül ebben a házban őrizték a debreceni országgyűlés feloszlása után a magyar szent koronát.

*** Debrecen város koszoruja a Mátyás-szobor talpazatán.** A Mátyás-szobor leleplezési ünnepén — mely Kolozsvárott e hónap 12-én nagy ünnepségek közt megy végbe, városunkat tudvalevőleg Komlóssy Arthur főjegyző és Körner Adolf tanácsnok fogják képviselni s ez alkalommal a város koszoruját is magukkal viszik. A cserfa és babér levelekből font koszorút a város színeit viselő kéksárga szalag ékesíti, melynek feliratát tegnap délelőtt állapították meg. A felírás aranyba nyomását most készíti Dávidházy Kálmán s az így szól: Mátyás királynak, az igazságosnak! — Debrecen szabad királyi város közönsége. 1902. október 12. Városunk képviselői a szombat reggeli gyorsvonattal utaznak el Kolozsvárra.

*** A váci orsz. siketnéma-intézet** e hó 12-én, vasárnap üli meg 100 éves fennállásának évfordulóját nagy ünnepségek közt. Az ünnepen Debrecen városát Oláh Károly kultúratanácsos fogja képviselni, aki ma utazik el Budapestre, ahonnan vasárnap reggel megy Váczra.

*** Árvák felruházása.** Közeledik a tél, megkezdődik a könyörületesszivek áldásos munkája. Hány szegény ember tekint könnyes szemmel rongyokban didergő apró gyermekeire, s hány szegény embert ment meg a keserű kétségbeeséstől a jótékonyág angyala. E hó 6-án kezdette meg a református egyház árváinak felruházását, mely a tegnapi napig tartott. A tanítók otthonában nem kevesebb mint 312 szegény árvát ruháztak fel teljesen, 312 ártatlan gyermek lelkében vetették el az emberi jóságban való hit magvait, 312 gyermeket tanítottak meg embertársainak szeretetére. A felruházásnál Kozma László árvagondnok ügyelt fel.

*** A karpereces hölgy.** A fátyolos, coboly prémes hölgyek után egy más fajtájú hölgyel ismertetjük meg közönségünket, ki jóval közönségesebb de veszedelmesebb társainál s kire felhívjuk a kereskedők, pénztárnokok, különösen pedig a rendőrség figyelmét. Nem új dolgot produkál a karpereces hölgy és mégis a tegnapi nap folyamán furfangosságának már két áldozata van.

Tegnap délután egy elég jól öltözött hölgy, állítólag vándor vásári komédiásnő állított be a Hortobágyi gőzmalom pénztárosnőjéhez s arra kérte, hogy miután

ő karperecet akar csináltatni egy koronásból, legyen szives kiválogatni egy pár új, fényes egykoronás pénzdarábot. A pénztárosnő mit sem sejtve szedte elő az aprópénzes tálat s válogatni kezdett, miben buzgón segítségére volt az ösmeretlen hölgy, ki egy pár korona kieserlése után eltávozott. Este a zárlatnál fedték fel ezután, hogy a karpereces hölgy nem kevesebb, mint 12 koronát lopott ki a tálból. A szegény leányt annál érzékenyebben sújtja a veszteség, mert szerény keresményéből ő maga tartja fenn anyját és hozzátartozóit.

A másik eset egy borz-utcai vegyeskereskedésben történt, hova szintén beállított a karpereces hölgy új koronásokért. A szemes tulajdonosnőnek azonban feltűnt, hogy az idegen hölgy belenyúl a pénzes tába s rosszat sejtve kijelentette, hogy nála nincsen új veretű korona. A hölgy eltávozása után megszámlolva pénzét, bosszusággal tapasztalta, hogy a pár pillanattig tartó társalgás egy koronájába került.

A vásári első fecskét meleg érdeklődésébe ajánljuk rendőrségünknek.

*** Koszoruk a Mátyás-ünnepen.** A kolozsvári Mátyás-szobor leleplezésének országos ünnepét rendező-bizottság a sajtó útján kéri az összes hatóságokat, testületeket, tanintézeteket, melyek dicsőséges királyunk magasztos emlékének koszoru letévésével is akarnak hódolni, hogy szíveskedjenek a koszorukat szombaton délelőtt 10 óráig a bizottság irodájába (Kolozsvár városháza 4. sz. terem) beküldeni. Kezelhetés érdekében a küldeményhez melleklendő külön a beküldő neve, lakóhelye s a felirata. A koszorukat a bizottság szombaton éjjel helyezteti a talpazatra s az ünnepélyek befejeztével az összes szalagokat a Mátyás király szülő házában fogja a város megőrizni.

*** Kinevezések.** A király Bay Ádám debreceni királyi ítélőtáblai tanácsjegyzőt a debreceni kir. járásbirósághoz albiróvá és dr. Székely Farkas galánthai aljegyzőt a debreceni kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

*** Hosszunap.** Ma este áll be izraelita polgártársaink hosszunapja, a Jomkippur. Mikor az esthajnal csillag megjelenik az égen, minden hithű izraelita polgártárs magára ölti halottas fehér köntösét, templomba siet, a hol kiontja szive buját-bánatát a Mindenható előtt, a ki Jomkippurkor számon kéri hiveitől jó és rossz tetteit. Etlén-szomjan töltik e napot a templomokban buzgó áhitat mellett.

*** A közigazgatási tanfolyam új helyisége.** A debreceni közigazgatási tanfolyam melynek előadásait eddig a vármegyeház helyiségeiben tartották a tegnapi napon átköltözött a gazdasági intézet épületébe, melynek intézősége két tantermet és egy tanári szobát bocsájított a tanfolyam rendelkezésére.

*** Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalnál tegnap csak két halálesetet jelentettek be. Ezek Batori Róza ev. ref. 13 éves, Marjai Mihály ev. ref. 3 hónapos.

*** Fiatal öngyilkos.** Pál József 17 éves gazdálkodó tegnapelőtt fél nyolc óraker, míg szülei nem voltak otthon, felakasztotta magát az istálló gerendájára. Mikor az öregek hazajöttek, hívták a fiút, majd keresésére indultak s megta-

lálták az istállóban teljesen kihülve. Az öngyilkosság okát nem is sejtik. A holttestet nem boncolták fel, az eltemetésére a debreceni főszolgabíróóság megadta az engedélyt, mert kétségen kívül bebizonyult, hogy öngyilkosság forog fenn.

*** A hentesek és mészárosok panasza.** Említettük már, hogy a debreceni hentesek és mészárosok panaszt tettek a városi tanácsnál, hogy a vágóhidra minden szakmájukhoz nem tartozó egyéneket is bebocsájtanak, a kik azután a hus, szalonnás stb. iparszerű kikészítési módját könnyű szerrel eltanulják s ezáltal a hentes és mészáros iparosoknak kárt okoznak, miután azok alkalmaztatását sok esetben feleslegessé teszik. A tanács tárgyalta ezt az ügyet s kimondta, hogy a vágatásoknál a jövőben csak olyan egyének lehetnek jelen, a kiknek iparigazolványuk van s a kiknek neve az ipartestület által kiállított és a vágóhídi igazgatóság által nyilvántartott kimutatásban benfoglaltatik.

*** Lebeszéltek a rózsámat...** Egész kis regényt jelent tudósítónk néhány rövid szóval. Nóta is van erről, alkonyatkor bánatosan viszi tovább a szellő:

Lebeszéltek a rózsámat,

Visszaadta a gyűrűmet...

Bódi János, 25 éves legény halálosan beleszeretett a legszebb rátóti lányba. Egy szabad napján parádéba csapta magát és megkérte. Jóarcu gyerek volt, odaigérték neki a leányt, noha kérdezősködtek a szülők a vagyoni viszonyairól is. Bódi egyszerű, szegény gyerek, érez magában annyi erőt, hogy eltarthassa a feleségét, mindaz által látva a szülők aggodalmát, hazudozni kezdett. Hogy ilyen, meg olyan tanács van, száz birka az akolban, fejős tehén az istállóban, jófajta igás ló, meg Isten tudja mi minden. Tul voltak az eljegyzésen is, mikor a szülők érdeklődni kezdtek Bódi iránt és rájöttek, hogy a legény legfőkébb álmában jutott ahoz a vagyonhoz, mert nincs mása a két dolgos karjánál. Erre pedig nem bízták a leányt, következőleg egy szép napon előfogták Bódit:

— Miért hazudtál?

— Azt hittem, hogy inkább nekem adják a leányt.

A visszakapott gyűrűvel szomorúan balagott haza Bódi János. A leány kikísérte a kapuig, de nem szólt semmit, egy vigasztaló szava sem volt. A fiu pedig beült a leveles csárdába és maga mellé rendelte a cigányt. A mi keserűség csak lakozik egy szívben, azt mind beleöntötte a nótába. Az elején még sűrű később eltompult, majd mikor ráköszöntött a hajnal, elővette revolverét és mellbe lötte magát. Súlyos sebesülten vitték át a kórházba, a hol most iparkodik az orvosi tudomány megmenteni Bódi Jánost az élet számára.

*** Összevagdalt kis gyerek.** Tegnap este Kozma Sándor favágó részeg állapotban megtámadta az ipar iskolából kijövő tanoncokat, a kiknek soraiban volt Tóth István szabótanonc. Ezt szemelte ki áldozatul a többi közül, megtámadta a nála levő baltával s balkarját és lábát súlyosan megsebesítette. A dühöngő részeg az épen arra menő Publíg Ernő fegyverezte le s adta át a rendőrségnek. A kis fiut haza szállították lakására.

*** A megrágalmazott főpolgármester.** Kassics Péter fővárosi bizottsági tag ez év januárjában egy beadványt adott a belügyminiszterhez Márkus József, Budapest főpolgármestere ellen. A beadványban elpanaszolja Kassics, hogy a városi közgyűléseken hallatlan önkényeskedések, terrorizmusnak vannak kitéve az

érdeklődő, önálló nézetekkel bíró városi képviselők. Hogy a főpolgármester, a teljes klikk rendszer meghonosításával megakadályoz minden oly irányu mozgalmat, vagy nézetnyilvánítást, mely az ő fennhatósága alatt álló érdekesoportoknak kellemetlen. Ringek intézk a főváros ügyeit, azért oly nyomoruságosak a pénzügyei. A belügyminiszter e feljelentés folytán vizsgálatot nyújtott Márkus József ellen, melynek folyamán kitűnt a vádak valótlansága, mire a bepanaszolt főpolgármester ellen indított eljárást beszüntették. Márkus József ekkor feljelentette a budapesti kir. ügyészségnél Kassics Pétert becsületsértés és nyilvános rágalmazás miatt. Tegnap tartották meg — mint fővárosi tudósítónk táviratozza — az igen érdekes tárgyalást, melyen egy a panaszos, mint a vádlott megjelentek. Mindjárt a tárgyalás elején Kassics Péter írásbeli nyilatkozatot nyújtott be, melyben őszinte és teljes sajnálatot fejezi ki felhevülésében irt beadványa miatt és kinyilatkoztatja, hogy neki soha nem volt szándéka a főpolgármester egyéni integritását megsérteni. Az erre vonatkozó részletek csak a rossz stílusból eredhető félremagyarázások. — Márkus főpolgármester kijelentette, hogy maga részéről megelégszik ezzel az elégtétellel, mire a vád képviselője doktor Geguss Gusztáv kir. főügyész helyettes sem látta fenntartandónak a vádat, tekintettel arra, hogy vádlott, noha most alkalma lett volna vádjainak igazolására, azt megtenni nem volt képes és hogy teljes, minden irányban megfelelő bocsánatot kért. A törvényszék ezek után megszüntető határozatot hozott.

*** Agyonlőtt ügyvéd.** Halálos kimenelelű foglalatás történt tegnapelőtt Orosziban, a hol — mint nekünk távirja tudósítónk — Glück Mór szőlősi ügyvédet agyonlőtték. Glück tegnapelőtt kocsin ment Orosziba Mezei Lajos végrehajtóval Sinyovik György odaváló lakoshoz, hogy bírói foglalatást eszközöljön. Mikor a foglalatásnál a gabonakészlet felírásához fogtak, Sinyovik könyörgésre fogta a dolgot, hogy legalább a kenyérre válót hagyják meg, de az ügyvéd ragaszkodott annak a felírásához is, csupán két zsákra válót hagyott ki a végrehajtó, a mi a vetéshez szükséges. A foglalatás végeztével az esküdt eltávozott, az ügyvéd is, a végrehajtó pedig a ház előtt álló kocsi alá. Alig hogy a kocsi elhelyezkedtek, az ablakon keresztül két lövés dördült el egymásután s az ügyvéd, a ki a kocsi-ban éppen az ablak felé fordulva ült, a kocsi-ról halva bukkant le. A gyilkost, a ki Sinyovik legényfia volt, még aznap elfogták, a ki minden megbánás nélkül vallotta be, hogy ő követte el a gyilkosságot s csak azt sajnálja, hogy a másikat is nem lőhette le.

*** A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet,** tekintettel a holnapi zsidóünnepre, ma délelőtt is elfogad heti befizetéseket.

*** Az automobil a posta szolgálatában.**

A napokban egy óriási, 12 üléses 16 lóerejű automobil-kocsi zakatolt be Kőszegre, természetesen óriási feltűnést keltve. A kocsi Egyessy Géza vezette, ki azon fáradozik, hogy a sopron- és vas megyei vasutnélküli vidékeken rendszeres személy-podgyász és postát szállító járatokat létesítsen. A Kőszegre vezetett kocsinak az a célja, hogy a kocsi-ban helyet foglaló soproni postaigazgatósági kiküldöttek meggyőződjenek annak a postajáratokra való célszerűségéről. A kocsi d. e. 10 órakor indult el Sopronból körülbelül 20 km. sebességgel s a közbe-

eső községekben mindenütt állomást tartva, délben egy órakor érkezett Kőszegre. A kocsinak kerekei nem gumiból valók, épen a nagy teherre és a rossz utakra való tekintettel. Bemutatták a kocsi kezelését is, mely felette egyszerű s igen elmés szerkezetű. Miután a kormány megbízásából résztvettek kedvező véleményt mondanak a próbamenetről, a soproni automobil-társaság nem sokára részvénytársaság alakítását fogja kezdeményezni s pontos menetrend és tarifa betartásával 10—15 irányban fog ily automobil járatokat fenntartani. Ha az automobil postakocsi ott beválnak, azokat előreláthatólag az egész országban be fogják vezetni, és akkor eltűnik a falusi postakocsi romantikus korszaka.

*** Gyilkos macska.** Borzalmas eset történt Inota községben, hol Kelecky Irma magánzónót a macskája megölt. Kelecky Irma nyugalmazott tanítónő minden örömét a macskáiban találta. Tizenkét macskája volt s ezeket folyton maga mellett tartotta és asztalánál etette őket. A macskák iránti szenvedélye annyira ment, hogy a hol valami szép macskát meglátott, azt drága pénzén is megszerezte. Két héttel ezelőtt egy parasztasszony vitt hozzá egy rendkívül kifejlődött erős kandurmacskát. Az öreg kisasszonynak megtetszett az állat és megvette. Az új vendég azonban nem tudta megszokni a jó helyzetet és civalkodást idézett elő a többi macskával, de azért gazdája nem vesztette el türelmét s hogy meg ne szökjön, éjjelre is a saját szobájában tartotta. Vasárnap reggel, amikor takarítónője belépett asszonya szobájába, azt nagy vértócsában halva találta az ágyon. Az ágy szélén pedig a kandurmacska ült. A vizsgálat megállapította, hogy a macskán veszettség tört ki s ezen állapotban átharapta az alvó nő torkát és nyakát arcát pedig összemarcangolta.

*** Az apadó Duna.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Duna szokatlanul apad s lassan bár, de mindig alacsonyabb lesz. A rakodópartokon külön épített állványokat kellett alkalmazni, hogy az árukat beszállíthassák a teherhajókba. A Duna egész mentén apad a víz, a fővárosban ma a víz magassága 85 cm, de a folyammérnöki hivatal jelentése szerint még további apadás várható. A személy és teherszállító hajók csak legnagyobb elővigyázattal közlekedhetnek a lépten nyomon felbukkanó zátonyok miatt.

*** Költséges orvosi kezelés.** Bécsből írja tudósítónk: Bár most már Amerikának is igen jeles orvosi vannak, a bécsi klinika orvosi karának hírneve oly régi, hogy tehetősebb emberek még azt a luxust is megengedik maguknak, hogy Bécsből hívjanak át orvost konzultációra. Lorenc Adolf dr. kormánytanácsost most Chicagóba hívták egy szegény, de beteg gazdaghoz és a jeles orvos Müller Frigyes dr. assistensével a busás honorarium deponálása után azonnal elutazott Amerikába, honnét csak november hó végén térhet vissza. Addig a tud. egyetemen is más orvossal kell magát helyettesíttetnie. Ez első eset, hogy bécsi chirurget Amerikába hívtak volna.

Alakuló gyűlés. Az állami főreáliskola ifjusági segítő egyesülete e hó 12-én vasárnap reggel tartja alakuló gyűlését. Az elnöki tisztségre Hegedüs Zoltán VIII. o. t. nevét emlegetik.

*** Ingatlanok forgalma.** Kun Sándor és neje Posta Julianna veszik a debreceni 798 szjtkvben 6468 hrsza foglalt 4 hold 350 négy-

szög öf ondódi földet Nánási Péterné Gyulai Zsuzsánától 4000 koronáért.

Henkei Csirkés Gáspár veszi a debreceni pusztá elepi 70 sztkvben foglalt 5 hold 760 négyszögöl tanyaföldet özv. Ströbl Vencelnétől 2400 koronáért.

Czudor János és neje Kozák Mária veszik a debreceni 821 sztkvben 3705/b 2 hrsza foglalt 743° négyszögöl csapókerti szőlőt Balog József és neje Boldog Juliánától 2800 koronáért.

Zagyva János és neje Balogh Zsuzsánna veszik a debreceni pusztá-fancsikai 26 sztkvben oglalt 25 hold 513 négyszögöl kaszálót Molnár Sándortól 6000 koronáért.

Kemeesey Ferencz és neje Pák Eszter veszik a debreceni 7972 sztkvbeu foglalt új-osztású földet Mercs János és neje Márkus Juliánától 4000 koronáért.

Balogh József és neje Molnár Anna veszik a debreceni 6238 sztkvben 5620/b hrsza. oglalt 442 négyszögöl homokkerti szőlőt ifj. Bujdosó Ferenc és neje Vértesi Zsuzsánától 4900 koronáért.

Szikszay Szabó Lenke és dr. Szikszay Szabó László veszik a debreceni pusztá nagy-cserei 600 sztkvben foglalt 10 hold 538 négyszögöl kaszálót Nagy Jánostól 2100 koronáért.

Dobó Bálint és neje Soós Julianna veszik a debreceni 1512 sztkvben foglalt 5 hold 5 négyszögöl ondódi földet Szűcs Istvántól 5000 koronáért.

Pető István ugvis mint kiskoru gyermekei gyámja veszi a debreceni 5480 sztkvben foglalt Görbe-utca 9. sz. házat Szabó Lajos és neje Polgári Erzsébettől ajándék címen.

Koroknai Sándor és neje Tar Julianna veszik a debreceni 2160 sztkvben 6779 hrsza foglalt 11 hold 250 négyszögöl ondódi földet Grausz Mór és neje Röth Etelkától 1000 koronáért.

Nagy Lajos és neje Kovács Eszter veszik a debreceni 1104 sztkvben foglalt 601 négyszögöl csapókerti szőlőt a debreceni kölesönös segélyző egylettől 2300 koronáért.

x Férfi fiu és gyermek kalapok legnagyobb raktára Debrecenben **Fekete Jakab** uri divat és kalap-üzletében (Fő-tér, Kis-templom mellett) nálam vásárolt kalapok budapesti műhelyemben jutányos áron alakíttatnak, valamint a nálam-vásárolt cilinderek díjtalanul vasaltatnak.

x Hölgyek érdekében! Nagymaradék vásár! Legfinomabb és legdivatosabb női ruhakelmék az őszi és téli idényre, ugy-szinte blous selymek, gyapju és pamut flanelek feltűnő olcsó árban **Mezey Gyulánál** Piacz-u. 42. Biedermann ház Nagy pénz megtakarítás!

x Meglepő szép. Ruhaszövet, selyem, bársony, és mosóvelez ujdonságok kaphatók: **Boros testvérek** nőidivat áruházában. Debrecen Kossuth u. 6. sz. a.

SPORT.

Agárverseny a Hortobágyon. Többször említettük már lapunkban, hogy az Országos Agárász Szövetség ez évi kölyök agár versenyét, melynek díja 1200 korona a győztes tenyésztőjének, 300 korona a másodiknak és tiszteletdíj a győztes tenyésztőjének, a Hortobágyi pusztán fogja megtartani. A debreceni vadászársaság elismerésre méltó készséggel bocsátotta rendelkezésére az általuk bérelt vadászterületeket s most már vég-

leg elhatározták a tegnapi napon Nyirábrányban tartott igazgatósági ülésen, hogy a verseny ez évben különben is a legalkalmasabb gyepen a Nagy Hortobágyon folyó évi október hó 22-én és következő napjain fog lefolyni. A versenyre a március elején zárult nevezéskor az ország legkiválóbb agárászaí legjobb kölyök agaraikat neveztek, a mely nevezésekből 33 tartotta meg indulási jogosultságát s így a nevezés nagy száma már előre biztosítja a versenyek sikerét. Bizonyíval nagy vonzó erőt fog gyakorolni a helybeli sportszerető közönségre e nálunk még szokatlan, de egyébként legmagyarabb sport sigen szerencés választásnak tartjuk, hogy a szövetség igazgatósága élén gróf Szapáry Györggyel a verseny színterét a Hortobágyot választotta, mert így az agárászatra az ország minden részéből összeseregő fényes társaság meg fogja ismerni a mi érdekes alföldi tájunkat. A közönség kényelméről is gondoskodott a rendezőség, mert reggel 8 óra 25 perckor külön vonat áll rendelkezésre, mely a nagy közönséget a rendes díjtételek mellett szállítja ki a nagy hortobágyi vasuti állomásra s a melyen délután 5 órakor lehet Debrecenbe visszatérni. A mint értesülünk ezen verseny sikerétől függ, hogy azok itten egyszer s mindenkorra állandósíttassanak, a mi pedig városunk társadalmára csak élénkítő hatással bírhat. Hisszük tehát, hogy Debrecen város vendégszerető közönsége is örömmel vesz részt a 22 iki agár versenyeken.

KÖZIGAZGATÁS.

A városi tisztikar ujjaszervezése.

Tanácsi értekezlet.

— okt. 10.

Debrecen város tanácsa tegnap folytatta a városi szervezési szabályrendelet módosításainak tárgyalásait.

Az értekezleten jelen voltak Komlóssy Artur elnöklése alatt Vecsey Imre, Király Gyula, Körner Adolf, Oláh Károly tanácsosok, Végh Gyula r.-főkapitány helyettes, Vargha Károly, Szabó Kálmán, Illési Gyula és Csóka Samu aljegyzők.

Az első tárgy a gazdasági ügyosztály szervezete volt. Király Gyula tanácsos azt javasolja, hogy ha már azon javaslata, mely szerint a tulajdonképeni ügyvezetés a vagyionkezeléstől teljesen külön választassék, nem vihető keresztül, legalább egy gazdasági mérnök osztassék be a gazdasági ügyosztályhoz, a kinek első sorban az lenne a kötelessége, hogy a bérbe adott birtokokra s azokon levő épületekre való felügyeletet illetőleg és a szerződéri feltételek ellenőrzésének sikeres gyakorlására a gazdasági tanácsnoknak állandóan rendelkezésére álljon.

A tanács többsége azonban a mellett az elv mellett szállott sikra, hogy a személyszaporítást ha mindenik hivatalnál elkerülték, ne okozzanak ennél az ügyosztálynál se tulkiadásokat. Ugyanekkor azonban elhatározta az értekezlet, hogy a városgazda a jövőben minden tekintetben rendelkezésére fog állani a tanácsnoknak s a városgazda hatásköre ilyen értelemben ki fog terjesztetni.

A belső állatorvosi állásra vonatkozólag ugy határozott az értekezlet, hogy a két belső községi állatorvosi állásnak állítását kéri a minisztertől, a

harmadik hortobágyi állatorvosi állást pedig beszüntetik.

A közlevéltári-hivatal-nál felemlítésre méltó, hogy az ott alkalmazott tisztviselők fizetése nem emeltetett fel az ez előtt 6 esztendővel tartott általános fizetésemelések alkalmával. hanem a lakdíjjal pótolták azt.

Dacára ennek a tanácsi értekezlet elhatározta, hogy ebben a tekintetben, de általában sem változtat a levéltár hivatalának szervezetén.

Vecsey Imre kifogásolja, hogy a levéltárban kisegítő napidíjasokat alkalmaznak. Az értekezlet kimondja, hogy a jövőben rendes irnokot alkalmaznak ezek helyett a levéltárban.

A kiadóhivatalnál nem történt változtatás, de a fontosabb teendők ellátására a mostani díjnokok helyett rendszeres irnokokat alkalmaznak.

Hátramaradt még a bizottságok szervezetének átdolgozása, melyet azonban egy folytatólagos tanácsi értekezleten vesznek tárgyalás alá.

x A városi bizottsági tagok számának szaporítása. A város közgyűlése elhatározta, hogy a jövő évtől kezdve a törvényhatósági bizottsági tagok számát a lakosság mai lélekszámáránya szerint a határozatát a miniszter is jóváhagyta. Az új törvényhatósági bizottsági tagokat, akkor fogják választani, mikor a mostani törvényhatósági bizottsági tagok felének, tehát 47 bizottsági tagnak a mandátuma lejár. Miután azonban Debrecen három politikai kerületét már ez évben kilenc közigazgatási kerületre fogják felosztani s miután Vecsey Imre tanácsos az erre vonatkozó tervezetet már az e hónap közgyűlésén be fogja mutatni, felmerült az a terv is, hogy az új 9 kerületbe való beosztás szerint a törvényhatósági tagok mindenike új választás alá fog kerülni ez év december hó napjában.

x A jog- és pénzügyi bizottság szombaton délután 4 órakor Vecsey Imre elnöklésével ülést tart, a melyen tárgyalás alá fog kerülni a közrendőrök és városi hajduk fizetése rendezésének kérdése is.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Okt. 10. Rejtett arc.

Okt. 11. Katalin.

Okt. 12. d. u. Romeo és Julia. Este Régi szerető.

— (Szan-Toy.) Ebben a zagyva táncos kínai daljátékban, mely soha sem aratott zajosabb tetszést, láttuk tegnap este a társulat énekes személyzetét. A rendezés ügyes volt, a kiállítás fényes, az előadás gyenge. Föltétlen dicséret csupán Simándi József karnagyot illeti, aki tüzesen vezényelt s jó izléssel iparkodott a zene hatását biztosítani. Szögyi Gina, a ki a címszerepben mutatkozott be, kellemes hangú fiatal énekesnő, de Szan-Toyban, ugy vettem észre, nem tudta tehetségének előnyeit érvényesíteni. Felhő Rózsi, mint a Fedák-iskola hive, táncával hatott. Mezey Andor szépen énekelt.

Karacs Imrének nem volt alkalma hangjának erejét kifejtteni. Csuliban Krémer a nála szokatlan nyersebb eszközkhöz nyult, — *Sebestyén* ötletes kínai császárja kimagaslott az egész est szürke egyhangúságából.

— **(Rejtett arc.)** Ma kerül bemutatóra Blumenthal Oszkár 4 felvonásos vígjátéka, a *Rejtett arc*, melyben a főbb szerepeket Hahnel Aranka, Csige Ilonka, Pataki Béla, Krémer Jenő, Szilágyi A., Farkas Béla, Virágháti Lajos játsszák.

— **(Katalin.)** Szombaton látjuk az első eredeti daljátékot, *Katalin-t*, mely a Népszínházból nemcsak a vidékre, de bécsi színpadra is eljutott. A darab címszerepét Szőgyi Gina éneklé, Germain hadnagy szerepét pedig Aldor Juliska. A darabban orosz kettőst táncol Berzevici Etel, Faludi Bertával, a női kar nyole tagja pedig fáklyatáncot jár.

— **(Két francia színmű.)** Az igazgató újabb két régi jó francia színmű felújítását vette tervbe. Az egyik *Denise Dumas* ismert darabja, a másik *Ifjabb Fromont és idősb Reislér*, mely Daudet Alfonz ily című regényének dramatizálására.

— **(A Lotti körutazása.)** Nem csak Debrecen boldogítja a dalesarnoki Lotti az ő álezedéseivel, hanem a vidék többi kis és nagy városait is. Ez éppen a veszedelmes a dologban, hogy két alanti szellemi fővárosi színház éveken át rontja, süllyeszti aztán az egész ország izlését. A *Szegedi-Naplo*, melynek szerkesztősége elsőrendű, országos értékű írásokból áll, ezt írja erről a zavaros, fejtezőre állított komédiáról:

Az énekes bohózat, amelynek a szegedi színpadon ma volt az első előadása, azt a címet is viselhetné, hogy *Vegyesek*. Sok minden van ebben a bohózatban: tánc, ének, női Fregoli, bukfenkezés és orfeumbeli kuplé és a szegény magyar színész, akinek ezelőtt még tíz évvel is *komoly feladata volt a színészeti kultúrában*, kénytelen kellelten bukfeneket hányni, földön bemperegve kacagni, mert ez most a színészetben a művészeti irány, mert a *színpad átvette az orfeum szerepét*.

Szinte kellemetlen már erről az elkorcsult irányról írni. Az áramlatot most még nem lehet feltartóztatni, de remélhető, hogy a *közönség is megünne majd idővel*, hogy színészeinek *ilyen lealacsonyító szerep jut a művészetben osztályrészeül*. Az *éj bármily sötét, még sem tart örökké*. Vigasztaló, hogy ez a művészeti sötétség sem tart örökké a színészeti előadásokban.

TAVIRATOK.

A Reichsrath összehívása.

Bécs, október 9. *(Saját tudósítónk távirata.)* A hivatalos lap a következő közlő:

Kedves Körber dr! Indíttatva érzem magam arra, hogy a birodalmi tanácsot tevékenységének újrafelvétele végett 1902. évi október 16-ára összehívjam és meghagyom önnek, hogy ennek értelmében a további intézkedéseket megtegye.

Bécs, 1902. október 8.

Ferenc József s. k.
Körber s. k.

Pestis Odessza környékén.

Bukarest, okt. 9. *(Saját tudósítónk távirata.)* Odessza környékén félelmetesen pusztít a pestis. A járvány rendkívül nagy számmal szedi áldozatait; de az orosz kormány Oroszország kereskedelme érdekében tiltja az újabb megbetegedéseket. Az itteni hatóságok az orosz határszéli forgalomban elrendelték vesztézárt.

Eulenberg herceg állapota.

Berlin, okt. 9. *(Saját tudósítónk távirata.)* Eulenberg herceg állapota válságosra fordult. Valószínű, hogy a katasztrófa bekövetkezik.

Gabonaorsze.

Budapest, október 9. *(Saját tudósítónk távirata.)* Déli zárlat. Buzakinálát mérsekelt, vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérel drágább áron. Egyéb gabonanevek közül rozs és zab 5 fillérel drágább. Idő: szép.

Buza októberre	7-24—25.
" áprilisa	7-32—33.
Rozs októberre	6-45—46.
" áprilisa	6-52—53.
Zab októberre	5-94—95.
" áprilisa	6-13—14.
Tengeri májusra	5-61—62.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Kidobott vendég.** Mult évi december hónap 27-én történt, hogy Hajdu-Dorogon Koszta János földmives ember elment özv. Horváth Terencné koresmájába inni. Rendelt is magának egy üveg, bort, de midőn Tóth Antalné a koresmárosné leánya kérte, hogy fizessen, azt mondta, hogy ninesen pénze. Erre a bort elvették előle, mire Koszta garázdálkodni kezdett. A koresmárosné leányával együtt ki akarta dobni, mire ő még jobban gombáskodott. Erre még nagyobb erővel fogták meg s sikerült is kidobni őt, de ezalatt a koresmárosné neje Tóth Antal fejébe ütötte Kosztát egy bottal, úgy, hogy sebe csak 6 hét alatt gyógyult be. Tegnap állott Tóth a kir. törvényszék előtt súlyos testi sértés vétségével vádolva. A tanuk vallomása és Dr. Bálint kir. alügyész vádbeszéde alapján a kir. törvényszék bűnösnek mondotta ki Tóth Antalt és őt egy havi fogházra és egy napi fogházra átváltoztatható 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Kosztának kártérítésképen 67 koronát ítéltek meg. A büntetés jogerős.

§ **A meghamisított nyugta.** Király János debreceni kereskedő eladta fűszerüzletét Csuka Lajosnak még 1898-ban, Csuka nem fizette ki az egész vételárát csak ezen év végén. Bár erről nyugtája volt, Király mégis feljelentette Csukát azzal vádolva őt, hogy a birtokában lévő nyugtát 200 koronáról 2200 koronára hamisította. Tegnap tárgyalta ez ügyet a királyi törvényszék de a vadlott tagadta a bűncselekmény elkövetését. A tanuk nagyrésze is javára vallott, de még több tanu kihallgatása vált szükségessé, miért is a tárgyalást elnapolták. Az új főtárgyalás, melyen az országos vegyészszak értőket is kihallgatják, november hó 5-én lesz.

Regénycsarnok.

A szép színész nő.

A Szabadság számára írta: Rudnyánszky Gyula.

Folytatás. 9.

— Klárának az árnyéka, a cipőjén a porszem ezerszer többet ér, mint egy millió ilyen festett ideál! De én tőkfejű voltam teljes életemben! Az igazgyöngyöt meg se láttam; a cseh üveget pedig aranyba foglaltattam. Hires Domszlai számár Domszlai! — így morgogott magának a testben-léleken fáradt, enervált ember és társakat keresett, hogy kedvére kimulassa magát velük.

Társak könnyen akadtak. Domszlai nem volt válogató. Gyakran megtörtént, hogy a mikor megszállta az ördög a vendéglő szobájában minden asztalt összetolott és egy társasággá alakította a terem minden vendégét. Az ő rovására ivott akkor boldog-boldogtalan és ha az asztalok összetolásakor tíz-tizenöt vendég volt a szobában, néhány óra alatt biztosan kétszer akkorára szaporodott ez a szám.

Ellenkezni ilyenkor nem volt tanácsos Domszlaiival; mert a ki nem ivott a borából, a ki nem fogadta el a feléje nyújtott poharat, könnyen igen kellemetlen helyzetbe keveredhetett.

A Kárpáti urak tehát, ismerve Domszlai György oktalan érzékenységét, óvakodtak attól, hogy a feléjük nyújtott kezét el ne fogadják. Inkább megszorították barátságosan, ha már a véletlen éppen akkor vitte őket a vendéglőbe, mikor Domszlaira rájött a bolondulás órája, és azután a céczójában, alkalmas pillanatra lesve észrevétlenül elosontak.

A szerencsétlen fiut most megint afféle kicsapongásai hajlandóság lepte meg.

Hamar össze toborozta a mulató kompániát maga körül. A legkülömbözőbb elemek keveredtek össze. Néhány irnok a városházáról, aztán nótárius dorbézolók, ismert boriszások, továbbá színészek, kóristák. Volt a társaságban néhány szelidebb ur is, Domszlai barátjai között: egy katonatiszt, meg báró Iringa Oszvald.

Csipke Pista a népszínműénekes hatalmas bariton hangján duhaj borköznakat dalolt.

Faltea Romolusz, a ki szintén oda-tévedt és ott ragadt, bele-belebödült a nótába, hamis rekedt, tompa hangon.

(Folyt. köv.)

Haszonbérlet.

H.-Nádudvaron, Kaba vasuti állomáshoz közel, gazdasági épületekkel és lakással ellátott

ezer kis holdas birtek,

melynek egyik fele a „Bojaron“ a másik a „Sósléken“ fekszik, 1903. év őszétől haszonbérbe adatik.

Érdeklődők részletes fölvilágosítást **Dr. Igaz Pál** békési ügyvédtől nyerhetnek.

1312
1902 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 24142/1902 számú végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Gersheim József részére Réthi György debreczeni lakostól 300 kor. tőke, ennek 1902 évi augusztus hó 1-napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 34 kor. 46 fill. perköltség erejéig 1902 évi szeptember hó 5-én bíróilag lefoglalt és 1380 koronára becsült cipőárúk és áru állványokból álló ingóságok 1902. évi október hó 17 napján délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Battyáni u. 2 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi szeptember hó 28-án.

Eödegh Zsigmond.
birói kiküldött.

Olcsóbb, mint bárhol!
Pásztor Gyula és Társa
vas- szerszám- és rézárú-kereskedése.
DEBRECZEN, — CSAPÓ UTCZA,
Bank-ház.

A nagyközönség szives figyelmét van szerencsénk felhívni **vas-, acél- és rézárú-kereskedésünkre. Debreczen, Csapó-utca elején.**

Gazdasági eszközök: Lánccsok (Sack) ekék, mindenféle ekereszek és kézi szerszámok. Vasboronák, lánczok. Angol gépszij és gépjelszerelések.

Háztartási cikkek: Takarék tűzhelyek, kályhák, konyhaedények, solingeni evő szerek, olaj és zsebkések. Épület és butor vasalások. Műszerek minden kézműves számára mérsékelt árak mellett. Épületi vasgerendák és falkötő vasak külön ajánlat szerinti.

Vadászati kellőkek: Vadászfegyverek, revolverek és töltények, úgy szinte mindenféle hozzávaló felszerelések igen jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek

Kert berendezések, tervekészítés saját bokraimmal.

1 Ko. lemez konyha edény 65 kr

1 Ko. lemez konyha edény 65 kr

1248.
1902. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak Sp. I. 5564/1902 számú végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Erdélyi Ferencz debreczeni lakos részére ifj. Szabó István és adóstársai debreczeni lakosoktól 600 korona tőke, ennek 1902 évi július hó 3 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 205 kor. 74 fill. perköltség erejéig 1902 évi július hó 4-én bíróilag lefoglalt és 2728 koronára becsült sertések, lovak, ökrök, termények, és gazdasági eszközökből álló ingóságok 1902 évi október hó 21-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és a nagy cserén, 5 számú tanyán, alperes haszonbérlet birtokán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.
Debreczen 1902 évi október hó 4-én.

Török Péter.
birói kiküldött.

DEBRECZEN.

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmodernebb anyagokkal dusan felszerelt

könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses külső belbecsét is emelni van hivatva.

Csapó-utca 9.

LÁSZLÓ JÓZSEF könyvnyomdája.

Telefon 275.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat is és ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

A papír gyári árban számítottak.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít.
Hirdetések a „SZABADSÁG” című politikai napilapban a legolcsóbban számítva közléstetnek.

Telefon 275.